

Asesiad Effaith Gronnus

Gorffennaf 2023 i Orffennaf 2026

Cyngor Abertawe

Cyflwyniad

Effaith gronnus yw'r effaith bosib ar hyrwyddo amcanion trwyddedu nifer sylweddol o fangreoedd trwyddedig mewn un ardal e.e. yr effaith bosib ar drosedd ac anhrefn neu niwsans cyhoeddus.

Gall Awdurdod Trwyddedu gyhoeddi Asesiad Effaith Gronnus (AEG) i helpu i gyfyngu ar nifer y ceisiadau neu'r math o geisiadau am drwydded a roddir mewn ardaloedd lle ceir tystiolaeth i ddangos bod nifer neu ddwysedd y mangreoedd trwyddedig yn yr ardal yn cael effaith gronnus ac yn arwain at broblemau sy'n tanseilio'r amcanion trwyddedu.

Mae AEGau yn ymwneud â cheisiadau newydd a cheisiadau am amrywiad i drwyddedau mangreoedd a thystysgrifau mangreoedd clwb mewn ardal benodol a rhaid i unrhyw AEG a gyhoeddir gael ei grynhoi yn y Datganiad Polisi Trwyddedu.

Cyhoeddwyd yr AEG hwn wrth i'r Awdurdod Trwyddedu ystyried bod nifer y trwyddedau mangreoedd a Thystysgrifau Mangreoedd Clwb yn yr ardaloedd a nodwyd yn golygu ei bod yn debygol y byddai caniatáu rhagor o drwyddedau'n anghyson â dyletswydd yr Awdurdod i hyrwyddo'r amcanion trwyddedu. Bydd yr Awdurdod Trwyddedu yn ystyried yr AEG hwn yn ei rôl gwneud penderfyniadau ac wrth adolygu ei ddatganiad polisi trwyddedu

1. Cefndir

1.1 Mae'r cysyniad o Effaith Gronnus wedi'i ddisgrifio yng Nghanllawiau'r Swyddfa Gartref a'i ddefnyddio gan awdurdodau trwyddedu ers dechrau Deddf 2003.

1.2 Mabwysiadodd Cyngor Abertawe bolisi arbennig ar Effaith Gronnus yn 2013, yn seiliedig yn bennaf ar dystiolaeth a ddarparwyd gan Heddlu De Cymru ar lefelau trosedd ac anhrefn yn yr ardal. Adolygwyd hyn yn 2017 a gwnaed newidiadau, gan y cydnabuwyd na fyddai rhai mathau o adeiladau, oherwydd eu natur, yn ychwanegu at yr effaith gronnus bresennol.

1.3 Roedd y Polisi Effaith Gronnus (PEG) yn rhan o'r Datganiad Polisi Trwyddedu, a adolygwyd ddiwethaf ym mis Gorffennaf 2018 ac roedd disgwyl i'r PEG gael ei adolygu ym mis Ebrill 2021. Oherwydd pandemig COVID-19 ni ddigwyddodd yr adolygiad yn ôl y bwriad ac aeth y PEG yn ddi-rym o ganlyniad.

1.4 Diwygiwyd Deddf Trwyddedu 2003 gan Ddeddf Plismona a Throsedd 2017 a gosodwyd 'Asesiadau Effaith Gronnus' ar sail statudol drwy gyflwyno paragraff 5a o Ddeddf Trwyddedu 2003. Daeth y diwygiad hwn i rym ar 6 Ebrill 2018 ac mae'n disodli AEGau.

1.5 Cyhoeddir yr AEG hwn o dan ddarpariaethau newydd Deddf Trwyddedu 2003 ac o ganlyniad i'r dystiolaeth a ddarperir, mae ganddo'r un effeithiau ac mae'n cwmpasu'r un meysydd â'r PEG blaenorol.

1.6 Bydd yr AEG hwn yn cael ei adolygu heb fod yn hwyrach na phob tair blynedd o'r dyddiad y daw i rym.

2. Ymgynghoriad

2.1 Wrth baratoi'r AEG, mae'r Awdurdod Trwyddedu wedi ymgynghori â'r bobl y manylir arnynt yn adran 5(3) o Ddeddf Trwyddedu 2003, sef:

- Prif Swyddog Heddlu De Cymru;
- Prif Swyddog Awdurdod Tân Canolbarth a Gorllewin Cymru;
- Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg
- pobl/cyrff sy'n cynrychioli deiliaid trwyddedau mangreoedd lleol;
- pobl/cyrff sy'n cynrychioli deiliaid trwyddedau mangreoedd clwb lleol;
- pobl/cyrff sy'n cynrychioli deiliaid trwyddedau personol;
- pobl/cyrff sy'n cynrychioli busnesau a phreswylwyr;
- sefydliadau eraill y mae'n ymddangos i'r Awdurdod Trwyddedu fod materion trwyddedu yn effeithio arnynt, gan gynnwys sefydliadau cymunedol, diwylliannol, addysgol ac adloniant lleol.

2.2 Mae'r Awdurdod Trwyddedu wedi ystyried barn yr holl rai yr ymgynghorwyd â hwy cyn cyhoeddi'r AEG hwn.

3.0 Effaith gronnus crynhoad o fangreoedd trwyddedig

- 3.1 Mae effaith gronnus mangreoedd trwyddedig ar hyrwyddo'r amcanion trwyddedu yn fater y gall yr Awdurdod Trwyddedu ei ystyried. Ni ddylid drysu hyn ag 'angen', sy'n ymwneud â galw masnachol am fath arbennig o fangre., e.e. tafarn, bwyty neu westy. Mater i'r farchnad benderfynu arno'n bennaf yw'r mater 'angen' ac nid yw'n rhan o'r AEG hwn.
- 3.2 Gall yr Awdurdod Trwyddedu gyhoeddi AEG os oes tystiolaeth bod y math o fangreoedd trwyddedig neu'r nifer ohonynt sydd wedi'u crynhoi mewn un ardal yn achosi problemau sylweddol, sy'n tanseilio un neu fwy o'r amcanion trwyddedu neu lle mae problemau'n bodoli ond wedi lleihau o ganlyniad i gamau a gymerwyd i fynd i'r afael ag effaith gronnus.
- 3.3 Ni fydd diffyg Asesiad Effaith Gronnus yn atal unrhyw awdurdod cyfrifol neu berson arall rhag cyflwyno sylwadau ar gais newydd i roi neu amrywio trwydded ar y sail y bydd y fangre'n arwain at effaith gronnus niweidiol ar un neu fwy o'r amcanion trwyddedu mewn ardal arbennig.

4.0 Cyhoeddi'r AEG

- 4.1 Mae'r Awdurdod Trwyddedu wedi cyhoeddi AEG ar gyfer yr ardaloedd a nodwyd ym mharagraff 5.1. Roedd hyn yn dilyn derbyn tystiolaeth wedi'i diweddaru oddi wrth Heddlu De Cymru mewn perthynas â'r ardaloedd a oedd gynt yn ddarostyngedig i'r PEG a chais i AEG gael ei gyhoeddi yn unol â'r darpariaethau a oedd ar waith yn flaenorol o dan y PEG.
- 4.2 Mewn ymateb i'r dystiolaeth a ddarparwyd gan Heddlu De Cymru ac yn unol â'r gofynion ar gyfer cyhoeddi AEG, mae'r Awdurdod Trwyddedu wedi dilyn y camau a nodwyd wrth ystyried a ddylid mabwysiadu AEG:
- maent wedi nodi pryder am drosedd ac anhrefn neu niwsans cyhoeddus;
 - maent wedi ystyried a oes tystiolaeth dda fod trosedd ac anhrefn yn digwydd a bod y problemau'n cael eu hachosi gan gwsmeriaid mangreoedd trwyddedig
 - maent wedi ystyried lle mae tystiolaeth dda bod trosedd ac anhrefn wedi bod yn broblem ond wedi lleihau oherwydd bod polisi arbennig ar waith;
 - maent wedi nodi ffiniau'r ardaloedd lle mae problemau'n digwydd; ac
 - maent wedi ymgynghori â'r rheini sydd wedi'u nodi yn adran 5(3) o Ddeddf Trwyddedu
- 2003, ar y cynnig am asesiad effaith gronnus mewn perthynas â cheisiadau ac amrywiadau newydd i drwyddedau mangreoedd a thystysgrifau mangreoedd clwb presennol ac maent wedi ystyried canlyniad yr ymgynghoriad.
- 4.3 Ar ôl ystyried y dystiolaeth sydd ar gael a chynnal yr ymgynghoriad gofynnol, mae'r Awdurdod Trwyddedu o'r farn ei bod yn briodol ac yn angenrheidiol mynd i'r afael â'r materion effaith gronnus a nodwyd

5.0 Yr AEG

5.1 Yn seiliedig ar y dystiolaeth a ddarparwyd a'r cais gan Heddlu De Cymru fod yr AEG yn adlewyrchu'r materion a'r ardaloedd a gwmpesir gan yr AEG blaenorol, mae'r ardaloedd a gwmpesir gan yr AEG fel a ganlyn:

- i) Wind Street a'r ardal o'i chwmpas fel y'u diffinnir;
- ii) Ffordd y Brenin a'r ardal o'i chwmpas fel y'u diffinnir;
- iii) Y Stryd Fawr a Stryd y Coleg fel y'u diffinnir.

Yr ardaloedd perthnasol yw'r rheini o fewn y ffin a ddiffinnir ar y cynlluniau sy'n atodedig yn Atodiad A, B ac C ac maent yn cynnwys safleoedd sydd â mynedfeydd hygyrch i'r strydoedd o fewn y ffin, gan gynnwys y strydoedd a restrir yn yr amserlenni canlynol: –

i) Wind Street a'r ardal o'i chwmpas

- Wind Street
- Y Strand i'r gyffordd â Welcome Lane
- Worcester Place
- Castle Street
- Gerddi'r Castell
- Sgwâr y Castell
- Green Dragon Lane
- Little Wind Street
- Salubrious Place
- Salubrious Passage
- Caer Street
- Princess Way
- St Mary's Street
- Sgwâr y Santes Fair
- St David's Place
- York Street
- Victoria Road

ii) Ffordd y Brenin a'r ardal o'i hamgylch

- Ffordd y Brenin
- Dillwyn Street o'r cyffyrdd â Ffordd y Brenin a Stryd Rhydychen
- Stryd Rhydychen o'r cyffyrdd â Dillwyn Street a Princess Way
- Picton Lane
- Union Street o gyffyrdd Ffordd y Brenin a Stryd Rhydychen
- Park Street
- Portland Street
- Bellvue Way
- Dynevor Place
- Horton Street
- Pell Street

- Cradock Street
- Northampton Lane
- Christina Street
- Newton Street

ii) Y Stryd Fawr a College Street

- Y Stryd Fawr
- College Street

5.2 Mae Wind Street a'r ardal o'i chwmpas, Ffordd y Brenin a'r ardal o'i chwmpas, a'r Stryd Fawr a College Street o fewn ardal yr AEG gan fod yr Awdurdod yn fodlon bod eu cynnwys yn angenrheidiol ac yn briodol, o ystyried nifer y mangreoedd sydd wedi'u trwyddedu i gyflenwi alcohol i'w yfed yn y fangre a'r tu allan iddi yn y strydoedd hyn, ynghyd ag achosion o drosedd ac anhrefn y gellir eu priodoli i gwsmeriaid y mangreoedd hyn.

5.3 Yn ogystal ag adolygiadau blaenorol o'r PEG, cydnabyddir fod dulliau a nodweddion gwahanol gan dafarndai, clybiau nos, bwytai, gwestai, theatrau a mathau eraill o fangreoedd sy'n gwerthu alcohol, yn gweini bwyd ac yn darparu adloniant ac, oherwydd natur y mangreoedd, ni fyddent yn ychwanegu at yr effaith gronnus bresennol. Ar ôl ystyried y gwahaniaethau hynny a'r effaith y maent yn debygol o gael ar yr ardal leol, mae'r mathau canlynol o fangreoedd sy'n darparu rhai gweithgareddau trwyddedadwy rhwng 10.00am ac 1.00am, yn eithriedig rhag darpariaethau'r AEG:

- Mangreoedd nad ydynt yn gwerthu alcohol;
- Theatrau, lle prif ddiben y fangre yw perfformio dramâu;
- Sinemâu, lle prif ddiben y fangre yw dangos ffilmiau;
- Mangreoedd lle'r prif ddiben yw darparu prydau bwyd sylweddol ar fyrddau;
- Mangreoedd lle gwerthir/cyflenwir alcohol gan weinydd neu weinyddes yn unig.

5.4 Mae'r dystiolaeth ar gyfer yr AEG wedi'i darparu gan Heddlu De Cymru ar sail Trosedd ac Anrhefn.

5.5 Bydd yr asesiad hwn yn gymwys i bob cais am drwydded mangre neu dystysgrif mangre clwb neu amrywiad iddi o fewn yr ardaloedd effaith gronnus a nodir ym mharagraff 5.1, oni bai y darperir ar eu cyfer yn yr eithriadau a restrir ym mharagraff 5.3. Mae hyn yn cynnwys ceisiadau am amrywiadau ar gyfer mwy o oriau ar gyfer gweithgareddau trwyddedadwy; cynyddu nifer y cwsmeriaid ac unrhyw fater arall a all ychwanegu at yr effaith gronnus bresennol. Bydd hyn yn ymwneud â safleoedd sy'n cynnal neu'n bwriadu cynnal unrhyw un o'r gweithgareddau trwyddedadwy canlynol:

- Gwerthu neu gyflenwi alcohol, yn y fangre neu'r tu allan iddi;
- Darparu lluniaeth yn hwyr y nos;
- Darparu unrhyw adloniant wedi'i reoleiddio.

- 5.6 Nid yw'r AEG yn gymwys i Hysbysiadau o Ddigwyddiadau Dros Dro, fodd bynnag, mae'r canllawiau a gyhoeddwyd o dan Adran 182 o Ddeddf Trwyddedu 2003, yn datgan ei bod yn agored i'r heddlu ac awdurdod iechyd yr amgylchedd gyfeirio at yr asesiad hwn a'r dystiolaeth sydd ynddo, wrth wrthwynebu Hysbysiad o Ddigwyddiad Dros Dro. Mae'r Awdurdod Trwyddedu o'r farn bod hon yn ymagwedd briodol oherwydd gall ymestyn oriau yn yr ardal a gwmpesir gan yr AEG gael effaith uniongyrchol ar hyrwyddo'r amcanion trwyddedu.
- 5.7 Nid yw cyhoeddi'r AEG yn newid y ffordd sylfaenol y gwneir penderfyniadau o dan Ddeddf Trwyddedu 2003. Bydd yr Awdurdod Trwyddedu yn gwneud yr holl benderfyniadau ar geisiadau o fewn yr ardal effaith gronnus fesul achos a chyda golwg ar yr hyn sy'n briodol i hyrwyddo'r amcanion trwyddedu.
- 5.8 Nid yw'r AEG yn dileu'r angen i awdurdod cyfrifol neu 'bobl eraill' gyflwyno sylwadau perthnasol mewn ymateb i gais, os ydynt yn ystyried bod hynny'n briodol er mwyn hyrwyddo'r amcanion trwyddedu ac i'r Is-bwyllgor Trwyddedu benderfynu ar y cais. Gall unrhyw un sy'n cyflwyno sylw ei seilio ar y dystiolaeth a gyhoeddwyd yn yr AEG.
- 5.9. Os na fydd cais yn arwain at dderbyn sylwadau perthnasol, bydd yr Awdurdod Trwyddedu yn caniatáu'r cais yn amodol ar amodau sy'n gyson â'r amserlen weithredu ac unrhyw amodau gorfodol perthnasol a fyddir gan Ddeddf Trwyddedu 2003.
- 5.10. Disgwylir i'r sawl sy'n gwneud cais am drwydded mangre neu dystysgrif mangre clwb neu gais i'w hamrywio yn yr ardal effaith gronnus, fynd i'r afael â materion effaith gronnus yn eu ceisiadau a dangos na fyddai eu cais a'u gweithrediad arfaethedig yn ychwanegu at yr effaith gronnus.
- 5.11 Lle derbynnir sylwadau perthnasol mewn perthynas â chais am drwydded mangre neu dystysgrif mangre clwb neu amrywiad iddi yn yr ardal effaith gronnus, cynhelir gwrandawriad gan yr Is-bwyllgor Trwyddedu. Os bydd ymgeisydd, yn ystod gwrandawriad, yn gallu dangos na fydd ei gais a'i weithrediad yn ychwanegu at yr effaith gronnus, gellir caniatáu trwydded. Os nad yw ymgeisydd yn gallu dangos hyn, polisi'r Awdurdod Trwyddedu yw gwrthod y cais.
- 5.12 Ni fydd yr AEG hwn yn cael ei ddefnyddio:
- fel un absoliwt. Bydd y Datganiad Polisi Trwyddedu bob amser yn caniatáu i amgylchiadau pob cais gael eu hystyried yn briodol ac yn ôl ei deilyngdod ac i geisiadau sy'n annhebygol o ychwanegu at yr effaith gronnus gael eu caniatáu;
 - fel rheswm dros ddirymu trwydded neu dystysgrif bresennol pan dderbynnir sylwadau am broblemau gyda'r fangre honno;
 - i osod cwotâu yn seiliedig ar naill ai nifer y mangreoedd neu faint o le sydd yn y mangreoedd hynny. Mae hyn oherwydd na fyddai cwotâu sy'n cael yr effaith o ragbennu canlyniad unrhyw gais yn anuniongyrchol yn ystyried nodweddion unigol y fangre dan sylw.

5.13 Bydd yr AEG yn cael ei adolygu'n barhaus a bydd yn parhau mewn bodolaeth am gyfnod o hyd at 3 blynedd. Bydd yn destun adolygiad ac ymgynghoriad pellach cyn mis Gorffennaf 2026, pan fydd yr awdurdod trwyddedu'n ystyried a yw'n parhau o'r farn a nodir yn yr asesiad hwn.

6.0 Dulliau eraill ar gyfer rheoli effaith gronnus

6.1 Unwaith y byddant i ffwrdd o'r fangre drwyddedig, bydd lleiafrif o ddefnyddwyr yn ymddwyn yn wael ac yn anghyfreithlon. Mae dulliau eraill, y tu mewn a'r tu allan i'r drefn drwyddedu, sydd ar gael ar gyfer mynd i'r afael â materion o'r fath. Er enghraifft:

- mesurau rheoli cynllunio;
- mesurau cadarnhaol i greu amgylchedd canol y ddinas diogel a glân, mewn partneriaeth â busnesau a gweithredwyr cludiant lleol ynghyd ag adrannau eraill yr Awdurdod Lleol;
- darparu teledu cylch cyfyng, digon o safleoedd tacsis, darparu cyfleusterau cyhoeddus yn hwyr y nos, glanhau strydoedd ac Ardal Gwella Busnes (AGB) Abertawe;
- pwerau Awdurdodau Lleol i ddynodi a rheoli ardaloedd lle ni chaniateir yfed alcohol;
- mynd ag alcohol oddi ar bobl mewn ardaloedd dynodedig;
- gorfodi gan yr heddlu mewn perthynas ag anrhefn ac ymddygiad gwrthgymdeithasol;
- erlyn pobl am droseddau sy'n ymwneud ag alcohol;
- pwerau'r heddlu i gau mangre;
- y ddarpariaeth i adolygu trwydded neu dystysgrif; a
- Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

6.2 Gall yr uchod gael eu hategu hefyd gan fentrau lleol eraill sy'n mynd i'r afael â'r problemau hyn yn yr un modd, er enghraifft, trwy Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol Abertawe, yn unol â'r amcanion strategol ar gyfer lleihau trosedd ac anhrefn yn y ddinas.